

§ 22

Dnr KS 2021/00835-7.0.2

Beslut - Svar på motion från (V) - Avsätt medel för att Västerås ska bli en fristad för kulturarbetare

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen bifalls.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Marcus Jacobson (M), Amanda Grönlund (KD) och Emil Thessén (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) förslag.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en motion med rubriken Motion från (V) - Avsätt medel för att Västerås ska bli en fristad för kulturarbetare föreslagit att kommunfullmäktige öronmärker medel till kulturnämnden i nästa års budget för att finansiera medlemskap i ICORN och att inrätta ett fristadsprogram samt att kulturnämndens budget räknas upp med motsvarande summa kommande budgetår för att säkra en fortsättning av fristadsprogrammet.

Kommunfullmäktige har den 6 maj 2021 §249 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kulturnämnden har hanterat frågan om fristad för kulturarbetare utan att prioritera finansiering inom sin ram. Ett medlemskap i ICORN kostar 2 000 euro per år och inom fristadsprogrammet åtar sig Västerås stad att bekosta kulturarbetarens uppehälle i form av stipendium vilket varierar beroende på om kulturarbetaren kommer själv eller med familj. Även hyra och resor ingår i åtagandet. En koordinator behövs för att samordna och driva det kulturella arbetet och normal tjänstgöringsgrad är 25 eller 50 procent enligt ICORN. ICORNs bedömning är att budgeten per år behöver vara mellan 400-600 tkr, beräknat på en kulturarbetare med familj. Kostnad för tillkommande kulturarbetare beräknas till 220-350 tkr per år.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen bifalls eftersom medel har avsatts till kulturnämnden för projekt ICORN – fristad för kulturbärare i årsplan 2022.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen bifalls.

Yrkanden

Anna Maria Romlid (V), Vicki Skure Eriksson (C), Anna Thunell (MP) och Anna Lundberg (L) yrkar bifall till motionen.

Elisabeth Unell (M), Amanda Grönlund (KD) och Emil Thessén (-) yrkar avslag till motionen.

Proposition

Ordföranden att det finns två förslag till beslut, dels bifall till motionen från Anna Maria Romlid (V) med flera, dels avslag till motionen från Elisabeth Unell (M) med flera. Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla motionen i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Kopia till

Kulturnämnden

Kommunstyrelsen
Cecilia Aldén
Epost: cecilia.alden@vasteras.se

Kopia till
Kulturnämnden

Kommunstyrelsen

Svar på Motion från (V) - Avsätt medel för att Västerås ska bli en fristad för kulturarbetare

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen bifalls.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en motion med rubriken Motion från (V) - Avsätt medel för att Västerås ska bli en fristad för kulturarbetare föreslagit att kommunfullmäktige öronmärker medel till kulturnämnden i nästa års budget för att finansiera medlemskap i ICORN och att inrätta ett fristadsprogram samt att kulturnämndens budget räknas upp med motsvarande summa kommande budgetår för att säkra en fortsättning av fristadsprogrammet.

Kommunfullmäktige har den 6 maj 2021 §249 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kulturnämnden har hanterat frågan om fristad för kulturarbetare utan att prioritera finansiering inom sin ram. Ett medlemskap i ICORN kostar 2 000 euro per år och inom fristadsprogrammet åtar sig Västerås stad att bekosta kulturarbetarens uppehälle i form av stipendium vilket varierar beroende på om kulturarbetaren kommer själv eller med familj. Även hyra och resor ingår i åtagandet. En koordinator behövs för att samordna och driva det kulturella arbetet och normal tjänstgöringsgrad är 25 eller 50 procent enligt ICORN. ICORNs bedömning är att budgeten per år behöver vara mellan 400-600 tkr, beräknat på en kulturarbetare med familj. Kostnad för tillkommande kulturarbetare beräknas till 220-350 tkr per år.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen bifalls eftersom medel har avsatts till kulturnämnden för projekt ICORN – fristad för kulturbärare i årsplan 2022.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslut i frågan.

Ekonomisk bedömning

Att bli medlem i ICORN och fristad för kulturarbetare bedöms kosta cirka 400-600 tkr per år för en kulturarbetare och för tillkommande kulturarbetare bedöms kostnaden till 220-350 tkr. Finansiering med 400 tkr för 2022 finns inarbetad i årsplan 2022.

Hållbar utveckling

Med rätt form av aktivitet av kulturarbetare så skulle det kunna bidra till att uppfylla intentionerna när det gäller program för social hållbarhet genom att öka närvaron med kulturarbetare i staden och därigenom främja den sociala utvecklingen.

.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Hans Nyström
Ekonomidirektör

Motion till Västerås kommunfullmäktige

Avsätt medel för att Västerås ska bli en fristad för kulturarbetare

Enligt Kulturrådet finns det idag 24 fristäder i Sverige som är medlemmar i det internationella fristadsprogrammet ICORN, International Cities and Refuge Network. De flesta är kommuner men även några regioner är medlemmar. Vissa fristäder har flera platser och tar då vanligtvis emot två konstnärer verksamma inom olika konstområden.

Fristadskonstnärer är ett brett begrepp som innefattar journalister, konstnärer, poeter, skribenter, författare, bloggare, musiker, skådespelare, fotografer. Vänsterpartiet vill att Västerås också tar sitt ansvar och blir en fristad för kulturarbetare. Men trots goda intentioner har Västerås ännu inte gått från ord till handling.

Redan 2013 lyfte Vänsterpartiet frågan om att Västerås skulle utreda möjligheten att bli fristad för kulturarbetare genom ett nämndinitiativ i kultur- idrott och fritidsnämnden. Ansvarig nämnd utredde frågan och kom fram till att staden då behöver vara medlem i ICORN och att kostnaden bedömdes till 300 tkr/år + personalkostnader för koordinator 0,2 - 0,25 tjänst.

Sedan blev det val och en ny majoritet i Västerås. Vänsterpartiet fortsatte att driva frågan om att Västerås skulle bli en fristad, men det fanns inget intresse från dåvarande majoritet (S, MP, C och KD).

Ett omtag i frågan väcktes genom att dåvarande Folkpartiet nuvarande Liberalerna la en motion om att utreda förutsättningarna för ett medlemskap i ICORN och att engagera sig som en fristad för förföljda författare. I samband med denna motion lyfte Vänsterpartiet det gamla nämndinitiativet om att bredda fristadsarbetet till att omfatta fler kulturella uttryck. Något som inte fick bifall, men utlovades finnas med i framtida arbete efter att kommunfullmäktige valde att bifalla motionen om medlemskap i ICORN.

Under 2018 fick kommunfullmäktige en återrapportering av uppdraget - Prövning av finansiering för medlemskap i ICORN och inrättandet av ett Fristadsprogram för kulturarbetare. Där framgår det att kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen bedömer att med de rationaliseringskrav som ligger inte kan finansiera ett medlemskap ICORN och inrätta av ett fristadsprogram i 2018 års budget.

Förutsättningarna för medlemskap prövades utan resultat även i nämndens process kring planeringsunderlag budget 2019. På Vänsterpartiets interpellation 2019-04-03 svarar kulturnämndens ordförande Markus Lindgren (MP) att frågan om medlemskap i ICORN och inrättandet av en fristad för kulturarbetare kommer att behandlas i budgetdiskussionerna inför 2020.

Frågan prioriterades inte i budget 2020 och inte heller i budget 2021, så Västerås har fortfarande inget medlemskap i ICORN och är ingen fristad för kulturarbetare. Det är tydligt att det inte går att lämna frågan till kulturnämnden att lösa utan att samtidigt tillskjuta medel för att finansiera fristadsprogrammet.

Västerås fullmäktige behöver i handling visa engagemang och solidaritet med världens kulturarbetare nu när fler än någonsin lever under censur, förtryck och dödshot. Fristadsprogrammet är ett led i att säkra yttrandefriheten, och allas globala rätt att få sina synpunkter framförda i offentliga sammanhang. Det är en solidaritetshandling med all världens utsatta kulturarbetare och ska ge hopp om att en bättre värld är möjlig.

Därför föreslår vi fullmäktige att besluta

att kommunfullmäktige öronmärker medel till kulturnämnden i nästa budget för att finansiera medlemskap i ICORN och att inrätta ett fristadsprogram,

att kulturnämndens budget räknas upp med motsvarande summa kommande budgetår för att säkra en fortsättning av fristadsprogrammet.

Anna Maria Romlid (V)

Lars Nordin (V)

Hawar Asaiesh (V)

Vicktoria Bagi (V)

Shiar Mala Said (V)

2021-05-06